

Anti-pestprotocol

Pesten voorkomen en aanpakken

November 2022

Inhoud

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Het belang van een anti-pestprotocol.....	4
Reden van een anti-pestprotocol	4
Uitgangspunten van JvS	4
Beleid sociale veiligheid	4
Hoofdstuk 2 Preventie van pesten.....	5
Werkgroep Sociale Veiligheid.....	5
Plan Sociale Veiligheid	5
Deskundigheid	5
Aandacht voor Sociaal Emotioneel Leren (SEL)	5
Dagelijkse aandacht aan een positief klimaat.....	5
Wekelijkse methode Sociaal Emotioneel Leren: Kwink	5
Startvergadering.....	6
Gouden weken.....	6
Onze afspraken.....	6
Week tegen pesten	6
Herstelrechtkaart	6
Pleinafspraken	6
Kinderpleinwacht	6
Kids' Skills	7
Week van de mediawijsheid en digitale veiligheid.....	7
Groepsbezoeken door de vertrouwenspersonen.....	7
Spellenkast sociale veiligheid	7
Hoofdstuk 3 Achtergrondinformatie over pesten	8
Pesten.....	8
Lichamelijk en psychisch pesten	8
Cyber- of digitaal pesten.....	8
Rollen bij pesten	8
Signaleren van pesten	9
Het verschil tussen pesten en een ruzie.....	9
Het verschil tussen plagen en pesten	9
Impact van pesten	10
Hoofdstuk 4 Aanspreekpunten en Stappenplan.....	11
Aanspreekpunten pesten	11
Stappenplan.....	11
Stappenplan Pesten	12
Hoofdstuk 5 Plan van aanpak en consequenties	13
Steun aan de leerling die gepest wordt.....	13
Steun aan de leerling die ongewenst gedrag vertoont	13
De ouders van beide partijen steunen	13
Steun aan de leerkracht en verantwoordelijkheid van de school.....	13
De klas betrekken bij het oplossen van het pestprobleem	14
Consequenties	14
Hoofdstuk 6 Monitoren.....	16
Zien!/Kindbegrip.....	16
Gevoelsthermometer.....	16
Observatielijsten Kwink	16
Sociogram	16
WMK vragenlijst Sociale Veiligheid.....	16

Inleiding

Op onze school willen we leerlingen een veilige leeromgeving bieden met een prettige en positieve sfeer. Als een leerling gepest wordt, kan dit van invloed zijn op het functioneren van deze leerling. Pesten kan een negatieve invloed hebben op zowel de slachtoffers, leerlingen die pesten en andere leerlingen, die hier op wat voor wijze dan ook bij betrokken kunnen zijn.

Met dit anti-pestprotocol wil onze school aan ouders en leerlingen laten zien dat wij pesten serieus nemen en hoe we pesten voorkomen en aanpakken.

Dit anti-pestprotocol geeft leerlingen, leraren en ouders duidelijkheid over hoe pesten wordt voorkomen, hoe pesten wordt gesignaleerd en hoe gehandeld wordt, wanneer er gepest wordt. Hierbij is een gezamenlijke aanpak belangrijk tussen alle betrokkenen: leraar, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.

Hoofdstuk 1 Het belang van een anti-pestprotocol

Reden van een anti-pestprotocol

Leerlingen hebben een veilige schoolomgeving nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Pesten is een belangrijk onderwerp als het gaat om sociale veiligheid op scholen. Pesten creëert een onveilige sfeer, die het leer- en ontwikkelklimaat aantast. Met de wet Veiligheid op school heeft het bevoegd gezag van de school de plicht gekregen om zorg te dragen voor de veiligheid op school. Er moet een aanspreekpunt voor pesten zijn geregeld op school. Daarnaast moet er een persoon zijn aangewezen die dit anti-pest beleid coördineert.

Uitgangspunten van JvS

Veiligheid is een speerpunt op de Juliana van Stolbergschool. Een kind komt pas tot ontwikkeling als het zich veilig voelt. Met een veilig schoolklimaat verstaan wij als Juliana van Stolbergschool: een omgeving waarin kinderen zich veilig voelen, zichzelf kunnen zijn, zich gewaardeerd voelen en zich onderdeel van een groep voelen om zich daarin optimaal te kunnen ontwikkelen.

Door de sterke basisstructuur met rust, duidelijkheid, warmte en liefde zorgen we dat de leerlingen zich gezien voelen. Als protestants-christelijke school gebruiken we de term: naastenliefde. We willen dat bereiken door in de omgang met kinderen, ouders en elkaar te werken aan een veilig klimaat.

Beleid sociale veiligheid

Dit anti-pestprotocol is verbonden met het Handboek Sociale Veiligheid. Daarin staat beschreven hoe veiligheid wordt vormgegeven op school, waarbij het uitgangspunt de preventie is. Ook hoort het bij het Plan Sociale Veiligheid dat ieder jaar gemaakt wordt met doelen en acties voor het betreffende schooljaar.

Dit protocol is een handreiking voor de leerkracht, anti-pestcoördinator en schoolleiding om in een situatie die dreigt te escaleren de goede stappen te volgen. Het protocol wordt naar inzicht van de leerkracht, anti-pestcoördinator en schoolleiding ingezet en er worden keuzes gemaakt welke stappen men dient te ondernemen, afhankelijk van de peestsituatie die is ontstaan. Dit betekent dat de inzet van de te volgen stappen per situatie kan verschillen.

Hoofdstuk 2 Preventie van pesten

Werkgroep Sociale Veiligheid

De Juliana van Stolbergschool heeft een Werkgroep Sociale Veiligheid. De werkgroep bestaat uit vijf teamleden, staat onder leiding van de Coördinator Sociale Veiligheid en heeft zes keer per jaar overleg. Veilig schoolklimaat staat vier keer per jaar op de agenda van het teamoverleg. Terugkerende onderwerpen zijn: pesten, Sociaal Emotioneel Leren, regels en afspraken, kinderopvang, herstelrecht en consequenties op ongewenst gedag.

Plan Sociale Veiligheid

Jaarlijks schrijft de werkgroep beleid op Sociale Veiligheid: het Plan Sociale Veiligheid. Hierin worden de ambities beschreven, wat geleerd is van het jaar ervoor en worden de specifieke doelen voor dat jaar verwoord. Aan het eind van het jaar schrijft de werkgroep een evaluatie die het uitgangspunt is voor de start van het nieuwe plan.

Deskundigheid

Op de Juliana van Stolbergschool is een gedragsspecialist werkzaam; deze is tevens Coördinator Sociale Veiligheid en vertrouwenspersoon. Er zijn in totaal drie vertrouwenspersonen. Zij zijn de aanspreekpunten tegen pesten. (zie Hfdst 5)

Aandacht voor Sociaal Emotioneel Leren (SEL)

Om sociale veiligheid in een klas te creëren en pesten te voorkomen, zal er planmatig aandacht aan besteed moeten worden. Door Sociaal Emotioneel Leren (SEL) worden fundamentele levensvaardigheden verworven die bijdragen aan de verwezenlijking van een veilige leer- en leefomgeving. SEL biedt leerlingen handvatten voor een leven waarin ze rekening houden met zichzelf en de ander.

Dagelijkse aandacht aan een positief klimaat

In iedere klas worden op verschillende momenten activiteiten georganiseerd om de positieve sfeer te bevorderen en pesten te voorkomen. Een greep hieruit: energizers, klassenpunten, complimentenmuur, complimentenslinger, complimentenkring, vieren van 100 complimenten, zonnetje van de dag en mystery hero.

Wekelijkse methode Sociaal Emotioneel Leren: Kwink

Sinds 2020 wordt wekelijks de methode Kwink gebruikt. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gericht op preventie en de kracht van een veilige groep. Kwink zet de kracht van de groep in tegen pesten. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen, hoe dat moet.

Startvergadering

De laatste vrijdag van de zomervakantie is de startvergadering van het team. Daarin staat sociale veiligheid op de agenda. De leerkrachten krijgen activiteiten aangeboden voor in de Gouden Weken.

Gouden weken

De Gouden Weken zijn de eerste zes weken van het schooljaar. Deze zijn belangrijk voor Sociaal Emotioneel Leren en om pesten te voorkomen. Leerkrachten bieden in de Gouden Weken groepsvormende activiteiten. Ook de lessen uit de SEL-methode zijn hierop afgestemd.

Onze afspraken

In de klassen worden in de eerste drie weken van het schooljaar gezamenlijk klassenafspraken gemaakt: 'onze afspraken'. De afspraken worden met de kinderen gemaakt en 'ondertekend'. De afspraken hangen zichtbaar in de klassen.

Week tegen pesten

De derde maandag in september begint de 'Week tegen pesten' voor een sterke en positieve start van het schooljaar. In deze week wordt extra aandacht besteed aan veiligheid tegenover pesten. De leerkrachten zorgen voor activiteiten tegen pesten.

Herstelrechtkaart

Op school gebruiken we de Herstelrechtkaart. Dit is een pedagogisch model dat niet gericht is op straffen, maar op herstel. Leerlingen leren volgens een stappenkaart, hoe zij een conflict met een ander kunnen bespreken en oplossen.

Pleinafspraken

Op school hebben we pleinafspraken. Deze zijn samengesteld door het team, de kinderraad, de kinderveiligheidscommissie en de Werkgroep Sociale Veiligheid. Daarna zijn ze gepresenteerd in de klassen door de kinderraad, waarop alle kinderen nog konden reageren. Op deze manier zijn ze gezamenlijk tot stand gekomen.

Kinderpleinwacht

Tijdens de kleine pauzes is er op school kinderveiligheidscommissie, dit zijn mediators. Ze komen uit groep 7 en 8 en hebben een training gevolgd om zelf de verantwoordelijkheid voor het oplossen van conflicten te nemen. Gedurende de hele pauze zijn ze aanspreekbaar voor het helpen oplossen van conflicten. De twee leerkrachten die kinderveiligheidscommissie hebben blijven eindverantwoordelijk.

Kids'Skills

Op school draaien drie Kids'Skillsgroepen. Kids'Skills is een oplossingsgerichte methode om kinderen sociale vaardigheden te leren. Doelen van het programma kunnen zijn: vergroten van zelfvertrouwen, omgaan met anderen, leren NEE-zeggen en jezelf leren zijn. Deze methode is helpend in een peestsituatie, zowel voor pesters als voor gepesten.

Week van de mediawijsheid en digitale veiligheid

Pesten kan zich in de bovenbouw ook digitaal afspelen. In de tweede week van november doen we mee aan de Week van de Mediawijsheid. Leerlingen gaan aan de slag met onderwerpen als: WhatsApp, online pesten, cybercriminaliteit, sexting en grooming. Tijdens de Gouden Weken worden in de bovenbouw afspraken over sociale media met klasgenoten gemaakt, de WhatsHappy. Wanneer er conflicten zijn, worden deze aangepakt en daarvoor wordt de poster 'Denk na' gebruikt. Het gesprek over veilig omgaan met elkaar op internet wordt niet uit de weg gegaan.

Groepsbezoeken door de vertrouwenspersonen

Jaarlijks maken de vertrouwenspersonen van de school een 'rondje' langs de klassen. Tijdens dit bezoek stellen ze zich voor en leren de kinderen: praat erover met iemand die je vertrouwt, als je iets naars meemaakt, zoals pesten. De leerkracht observeert tijdens de les. Hierdoor zijn we alert op signalen die kinderen kunnen geven over hun gevoel van veiligheid.

Spellenkast sociale veiligheid

Er is een centrale plek in de school, waar leerkrachten verschillende praktische materialen kunnen vinden met betrekking tot sociale veiligheid. Er zitten spellen in om pesten bespreekbaar te maken en om te werken aan een positief groepsklimaat.

Hoofdstuk 3 Achtergrondinformatie over pesten

Pesten

Van pesten is sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Dan Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.

Lichamelijk en psychisch pesten

Pesten is niet alleen iemand slaan of schoppen (lichamelijk geweld), maar ook iemand geestelijk pijn doen (psychisch geweld). De leerling is bang, wordt uitgescholden of buitengesloten. Maar ook de dreiging dat de leerling geslagen kan worden, kan hem/haar angstig en onzeker maken. Psychisch geweld kan soms zelfs erger zijn dan lichamelijk geweld. Bedreigingen, beledigen of doodzwijgen, het kan een leerling wanhopig en gefrustreerd maken. Dit nare gevoel werkt vaak nog lang door, ook als het pesten al gestopt is. Een buitenstaander kan niet altijd aan iemand zien dat een leerling uitgescholden of buitengesloten wordt.

Cyber- of digitaal pesten

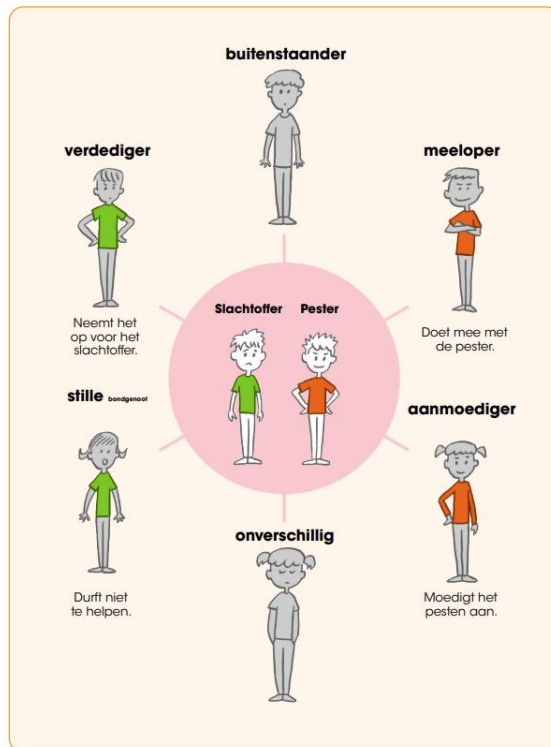
Cyber- of digitaal pesten vindt plaats in de online wereld die vaak verweven is met het offline leven. Pesten via internet tussen leerlingen onderling vermindert sterk het gevoel van veiligheid op school. We willen voorkomen dat er een onveilig klimaat ontstaat binnen een groep en in de school. Onder cyberpesten verstaan we het buitensluiten op sociale media, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken, het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal en shame-sexting. Een klasgenoot via een chatprogramma uitschelden, of tijdens het chatten vrienden tegen elkaar opzetten, een negatief digitaal berichtje sturen, een respectloze foto op Facebook of WhatsApp over school of over een klasgenoot plaatsen. Cyberpesten kan immens grote en ernstige gevolgen hebben. De impact kan binnen korte tijd onbedoeld groot zijn, omdat digitale informatie zich ongekend snel verspreidt. Het digitale gedrag van de leerlingen blijft ook heel vaak op internet staan. Er zijn verschillende vormen van digitaal pesten. De volgende vormen komen het meest voor: schelden via Whatsapp of Snapchat, virussen opzettelijk versturen, berichtbommen, ongevraagd verspreiden van foto's en filmpjes, hacken en kraken, privacy schending.

Rollen bij pesten

Meestal zijn er bij pesten drie partijen, namelijk:

- De leerling die gepest wordt
- Leerlingen die pesten: dit zijn vaak leerlingen die hun boosheid, woede, of eigen onzekerheid afreageren.
- De groep er omheen: met daarin verschillende rollen en belangen.

De laatstgenoemde groep heeft de belangrijkste rol bij het stoppen van pesten. Als deze groep in haar kracht staat, zal het pestgedrag snel afnemen. Het is dus belangrijk aandacht te besteden aan de middengroep om met haar te werken aan een positieve groepsdynamiek en een betere sfeer in de groep.

Bron: *Katern Week tegen pesten Kwink (2022)*

Signaleren van pesten

De leraar heeft een belangrijke taak in het voorkomen, signaleren en aanpakken van pesten. Blijvende aandacht voor positieve groepsvorming en sociaal-emotionele vaardigheden zijn het meest effectief om pesten te voorkomen en een veilig sociaal klimaat te creëren.

Het verschil tussen pesten en een ruzie

Bij ruzie hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan, waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Het verschil tussen plagen en pesten

Bij plagen is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken. Plagen is niet gemeen bedoeld, maar is zeker niet prettig. Het is makkelijker te stoppen, omdat het de interactie tussen twee kinderen betreft en niet een groep. Pesten komt altijd gemeen over. Het is lastig voor de leerling die gepest wordt om het negatieve en ongewenste (pest) gedrag zelf te stoppen.

PLAGEN	PESTEN
Het gebeurt incidenteel.	Het gebeurt structureel: vaak en lang.
Iedereen is gelijk. Eerst plaagt de één en dan plaagt de ander weer.	Eén of meer leerlingen zijn dominant.
Het gaat over en weer.	Gericht op vaak eenzelfde slachtoffer.
Het geeft ontspanning.	Het komt gemeen over.
Het is te stoppen door te zeggen dat je het niet meer leuk vindt.	Het is moeilijk of niet te stoppen.
Plagen is niet gemeen bedoeld, maar kan zeker niet prettig zijn.	Pesten is voor niemand leuk, ook niet voor de pester zelf.

Impact van pesten

Als pesten niet tijdig wordt aangepakt heeft dit grote gevolgen. Pesten staat een gezonde ontwikkeling en goede leerprestaties in de weg. Naast negatieve gevolgen voor de slachtoffers tast pesten het gevoel van veiligheid aan bij alle leerlingen. Het zorgt voor een negatieve sfeer in de klas en beïnvloedt ook het plezier en de manier waarop de leraar voor een groep staat. Duidelijk én consequent optreden bij ongewenst gedrag zorgt ervoor dat ongewenst gedrag op school minder kans krijgt.

Hoofdstuk 4 Aanspreekpunten en Stappenplan

Aanspreekpunten pesten

Hanneke Mosterd (j.f.mosterd@wvoranje.nl)

Anti-pestcoördinator Coördinator Sociale Veiligheid en Gedragsspecialist en Vertrouwenspersoon

Sandra Gaakeer (s.c.gaakeer@wvoranje.nl)

Anti-pestcoördinator en vertrouwenspersoon

Otto Grevink (o.grevink@wvoranje.nl)

Vervangend vertrouwenspersoon

Stappenplan

Op school hebben we met het team en de werkgroep Sociale Veiligheid een Stappenplan ontwikkeld hoe we met pesten om kunnen gaan. Het stappenplan zit in iedere groepsmap in de klas. Het Stappenplan Pesten treedt in werking, wanneer al het andere aan preventie en interventies niet voldoende blijken en dat school besluit dat er sprake is van blijvende peestsituatie. Afhankelijk van de situatie worden de stappen gevolgd. Vooraf aan dit Stappenplan zijn vaak de ouders van de gepeste leerling in dit proces al meegenomen.

<p>1</p>		<p>Signaal bereikt de school of wordt op school gesignaleerd. Intern bespreken. Leerkracht verzamelt data en observeert. Logboek in Parnassys. Alle informatie wordt in kaart gebracht. Dit overleg is de basis voor het plan van aanpak.</p>	<p>Groepsleerkrachten Anti-pestcoördinator Coördinator Sociale Veiligheid Intern begeleider Directie</p>
<p>2</p>		<p>Gesprek ouders en leerling 'de gepeste'. Ruimte bieden voor hun verhaal. Bespreken van het plan van aanpak. Vertrouwen polsen bij de ouders.</p>	<p>Ouders + leerling Leerkracht Anti-pestcoördinator</p>
<p>3</p>		<p>Gesprek met ouders en de leerling die een aandeel heeft in het grensoverschrijdend gedrag. Afspraken maken. Afwegen of de leerlingen bij elkaar moeten worden gebracht voor gezamenlijke afspraken. Consequenties worden benoemd.</p>	<p>Ouders + leerling Leerkracht Anti-pestcoördinator Leerling(en)</p>
<p>4</p>		<p>De groep wordt betrokken. Activiteiten ondernemen om een positieve groepsdynamiek te creëren. Steun bieden aan de leerkracht om de taken uit te voeren.</p>	<p>Leerkracht Anti-pestcoördinator Leerlingen</p>
<p>5</p>		<p>Ouders leerlingen grensoverschrijdend gedrag betrokken houden. Na twee weken gesprek met ouders gepeste leerling. Evalueren en blijven monitoren.</p>	<p>Alle betrokkenen</p>

Hoofdstuk 5 Plan van aanpak en consequenties

Steun aan de leerling die gepest wordt

We luisteren naar wat er gebeurd is. We laten de leerling merken dat hij/zij gezien wordt en dat we er voor hem/haar willen zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met de leerling op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden de leerling daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolggesprekken met de leerling. In Parnassys worden de bijzonderheden genoteerd.

Steun aan de leerling die ongewenst gedrag vertoont

We nemen de tijd voor een (no-blame) gesprek met de leerling. Dat een kind overgaat tot pesten gebeurt nooit zonder reden. We vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact die het pesten heeft op de gepeste leerling. We zorgen ervoor dat de leerling zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat wij als school doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen. Tegelijkertijd gaan we nadenken over vaardigheden die de leerling nodig heeft om de relatie te herstellen met het kind dat gepest wordt. Welke oplossing kan de leerling bedenken? Hoe kan hij/zij zich hiervoor inzetten en wat heeft hij/zij hiervoor nodig?

De ouders van beide partijen steunen

We gaan in gesprek met de ouders van de leerling die gepest wordt én in gesprek met de ouders van de leerling die pest. We bespreken wat er speelt en dat hun kind in een peestsituatie terecht is gekomen. We zullen de tijd nemen het probleem met ouders te bespreken. Ouders zijn welkom met vragen of om hun verhaal te doen. We bespreken de stappen uit het Stappenplan. We willen samenwerken met de ouders om de situatie te verbeteren en op te lossen. De school weegt in bijzondere gevallen af, of alle ouders van de groep worden ingelicht. Als het pesten zich online afspeelt, kunnen we ouders benaderen over de incidenten. Wanneer sprake is van digitaal pesten, zijn de ouders verantwoordelijk voor het online gedrag van hun kind. Hen wordt geadviseerd mee te kijken met de handelingen op hun mobiele telefoon. In de laatste stap uit het Stappenplan is te lezen dat we de ouders na enkele weken weer spreken. We doen de nacontrole om te checken of het pesten gestopt is.

Steun aan de leerkracht en verantwoordelijkheid van de school

De leerkracht heeft een sleutelrol in de aanpak van pesten: signaleren, serieus nemen en effectief aanpakken. De leerkracht krijgt steun van de anti-pestcoördinatoren. Er wordt met elkaar besproken, welke stappen we nemen die passen bij de situatie en de leerkracht. De leerkracht heeft de regie in de groep en krijgt handvatten om het pesten aan te pakken met de hele groep. Een leerkracht moet bereid zijn ook zijn eigen gedrag te reflecteren. Het team, waaronder ook de vakleerkrachten, wordt ingelicht over de peestsituatie en de pleinwachten zullen extra alert zijn. De anti-pestcoördinatoren kunnen advies vragen bij Stichting School en Veiligheid en bij de externe vertrouwenspersonen van Vertrouwenswerk. De school neemt haar verantwoordelijkheid, wanneer leerlingen elkaar digitaal dwarszitten. Het gebeurt buiten school, maar kinderen nemen de digitale spanningen mee naar school.

De school kan terecht bij Meldknop.nl en Helpwanted.nl voor advies. Wanneer sprake is van digitaal grensoverschrijdend gedrag geven we het de aandacht die het verdient. Zich voordoen als iemand anders is identiteitsfraude, hacken is een strafbaar feit en verspreiden van intieme beelden van leeftijdsgenoten is verspreiden van kinderporno. Bij strafbare pesterijen en elektronisch pesten kan de school de wijkagent benaderen.

De klas betrekken bij het oplossen van het pestprobleem

We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. Wanneer actief gewerkt wordt aan de groepsdynamiek, kan de groep het pesten stoppen. De norm zal veranderd moeten worden. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. We stimuleren de kinderen om pesten bespreekbaar te maken met een volwassene. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen, waarin ze zelf een actieve rol speelt. Om actief te werken aan een positieve groeps sfeer kan dit ingezet worden:

- Extra lessen Kwink
- Meidenvenijn
- Kinderkwaliteitenspel
- Coachkaarten
- Lessen Kwinkslag Steek over
- Circus IK
- Legpuzzelstukjes verdienen
- Iedere dag groepsversterker
- Complimententeller
- Anti-pestclubprogramma
- Heldengame
- Stop-denk-doe-spel
- Circuit SV-spellen
- Kwaliteitenbal
- Foto-interview
- Complimentenspel
- Wie-is-de-mol complimenten
- Whatshappy
- Activiteiten uit Gouden Weken
- Grip op de groep
- Beweegpot
- Lessen Mediawijsheid Kwink

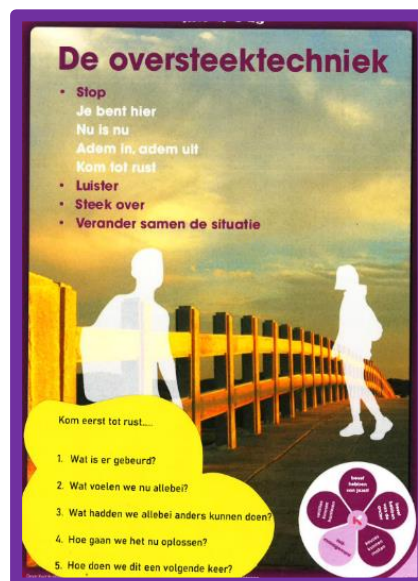
Consequenties

Het is een misverstand dat de pester zwaar gestraft moet worden. Soms wordt hier juist het pesten erger door. Pesters die ondanks allerlei straffen toch nog doorgaan met pesten worden mogelijk nóg cooler gevonden. Pesten speelt zeker niet alleen tussen pester en slachtoffer. Wanneer een groep onveilig is, ligt pesten op de loer. Als de omgeving meewerkt aan het creëren van een veilige groep, draagt dat bij aan het oplossen van pesten. In plaats van streng straffen zetten we in op norm in de groep. Als de groep het pesten afkeurt, bijvoorbeeld door het slachtoffer te verdedigen, dan krijgt de pester het signaal dat het pesten niet getolereerd wordt. De school kan wel overwegen om één van de onderstaande consequenties toe te passen. Het is dan niet als straf, maar op basis van bewustwording, herstel en creëren van veiligheid.

- Kringgesprek over pesten
- Afspraken opschrijven en ondertekenen
- Excuses aanbieden
- Kaart maken voor de ander
- In de pauze binnen blijven
- Ergens anders omkleden bij de gym
- Pestweb.nl 5 ervaringen van leerlingen bekijken
- Op stoppesten.nu informatie zoeken
- Kalkoen en condor-woordzoeker maken van kwinkopschool.nl
- De 5 kwinkslagen natekenen en ophangen in de klas.

- Een boek lezen en samenvatten over pesten, zie Het zakboek voor anti-pestcoördinatoren
- Herstelrechtkaart toepassen
- Liedje luisteren over pesten van Kinderen voor kinderen en de hoofdgedachte uit halen
- Methode Meidenvenijn inzetten
- Posters Denk na bespreken
- Brief schrijven naar de ander
- Een verslag schrijven over de gebeurtenis
- De kinderen iets eerder of later laten vertrekken
- Samen een gezelschapsspel spelen
- Time-out plek invoeren
- Film kijken over pesten, zie Het zakboek voor anti-pestcoördinatoren.
- Kind zelf een straf laten bedenken
- Foto-interview afnemen
- Methode Tekening-in-gesprek inzetten
- Kind ergens niet aan laten deelnemen
- Tekening laten maken
- Ppt-presentatie over pesten maken
- Schade betalen
- Coaching
- Schriftelijke waarschuwing
- Wijkagent wordt ingeschakeld.

Bij zwaar grensoverschrijdend gedrag kan de school de Sanctieladder van Stichting School en Veiligheid raadplegen. Deze is bestemd voor het VO, maar geeft een leidraad bij zeer ernstige incidenten dat er stappen zijn, zoals: aangifte doen, schade verhalen, wijkagent inschakelen en schorsing.

Hoofdstuk 6 Monitoren

Het is belangrijk om zicht te houden en blijven houden op de veiligheidsbeleving van de leerling. Dit monitoren we meerdere keren per jaar. De groepen en individuele leerlingen worden gevolgd via verschillende instrumenten.

Zien!/Kindbegrip

Eén keer per jaar wordt het meetinstrument Zien!/Kindbegrip afgenomen. Dit is een expertsysteem met observatielijsten en leerlingvragenlijsten. Naar aanleiding van de gegevens volgen doelen en concrete handelingsuggesties. Deze sluiten aan bij de Sociaal Emotioneel Leren methode Kwink. Daardoor kunnen we koppelingen maken naar de dagelijkse praktijk. Zien!/Kindbegrip werkt dus preventief en curatief. Hierdoor kunnen we het gedrag van de leerlingen beter begrijpen. Om verschillende redenen kan Zien!/Kindbegrip ook vaker afgenomen worden. Dit zal zijn in overleg met de ib'er en gedragspecialist.

Gevoelsthermometer

Om tussendoor de vinger aan de pols te houden, worden cyclisch de gevoelsthermometer en het sociogram afgenomen. Wanneer vanuit deze instrumenten opvallende zaken gesignaleerd worden, gaat de leerkracht met de leerling hierover in gesprek. De Gevoelsthermometer staat bij Shares onder Sociale Veiligheid.

Observatielijsten Kwink

De Kwinkcoaches bezitten observatielijsten passend bij de methode Kwink: Is de klas een groep? en Hoe SEL ben jij? Deze lijsten zijn af te nemen om te kijken hoe de groepsvorming verloopt en welk gedrag de leerkracht laat zien. Bij een pestsituatie in een groep kunnen deze afgenomen worden.

Sociogram

Sociogram wordt van sociogram.nl gebruikt. Alle toets- en signaleringsmomenten staan op de toetskalender vermeld. De resultaten en analyses van de verschillende instrumenten kunnen aanleiding zijn om deze in de groepsbespreking bespreekbaar te maken.

WMK vragenlijst Sociale Veiligheid

De school gebruikt WMK-vragenlijst Sociale Veiligheid. Deze wordt één of twee keer per jaar ingevuld door de ouders, leerkrachten en kinderen van groep 6, 7 en 8. De resultaten worden besproken in een teamvergadering. In juni worden in het team de doelen naar aanleiding de vragenlijst sociale en/of veiligheid WMK en het Plan Sociale Veiligheid geëvalueerd.

Naast monitoren blijft het van wezenlijk belang om in observaties en in gesprekken met ouders en kinderen te checken of er geen grensoverschrijdend gedrag meer plaatsvindt. Vandaar dat de laatste stap uit het stappenplan zeer belangrijk is. Er moet nacontrole zijn om te achterhalen of het pesten daadwerkelijk gestopt is.